

STATISTICAL STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE QUALITY OF PARTNERSHIPS AND THE DEGREE OF LIFE SATISFACTION⁷

Assist. Prof. Stefka Karakoleva, PhD

Department of Natural Sciences and Education,

University of Ruse

Phone: 082-888 606

E-mail: skarakoleva@uni-ruse.bg

***Abstract:** The article presents a statistical study of the relationship between the quality of the relationship in the partner couple and life satisfaction. The study of partnerships or intimate relationships, the reasons leading to a successful or unsuccessful partnership, as well as the impact that experiences in personal relationships have on other areas of human life is of great interest to psychology. Partnerships have been shown to have an impact on life satisfaction and subjective mental well-being, and unsatisfactory partnerships correlate with the incidence of mental and physical disorders, reduced ability to work and professional success.*

***Keywords:** statistics, psychology, partnerships, life satisfaction.*

ВЪВЕДЕНИЕ

Изследването на причините, водещи до успешно или неуспешно партньорство, както и влиянието, което преживяванията в личните взаимоотношения оказват върху други области от живота на човека представлява голям интерес за психологията. Въпреки че любовта може да се появява в различни взаимоотношения, включително приятелства, отношенията родители-деца и други, по-голямата част от психологическите и социално психологическите изследвания в тази област са фокусирани върху любовта в хетеросексуалните романтични взаимоотношения.

Доказано е, че партньорските отношения оказват влияние върху удовлетвореността от живота и субективното психично благополучие, а неудовлетворителните партньорства корелират с честотата на психическите и физическите разстройства, с намаляване на работоспособността и професионалния успех.

Статистическите данни свидетелстват за криза в брака и партньорствата, което засилва актуалността на тази тематика не само в психологията, но и в други гранични области (демография, социология, педагогика, психотерапия).

Настоящата статия разглежда методите за статистическо изследване, свързани с този проблем и представя резултатите от конкретно изследване на емпирични данни.

Трикомпонентната теория за любовта на Робърт Сърнбърг

Теорията на американския професор по психология Робърт Сърнбърг (1949 г.) е основа за много изследователи на отношенията - модел, който описва различните типове любов. Нарича се „трикомпонентна“ или „триъгълна“, защото според изследователя има три централни величини – интимност, страст и отдаденост (преданост), които описват процеса на влюбеност. Съотношението между тях определя вида или формата на любов, която развиват двамата партньори (Sternberg, 1985).

Триъгълната теория на Сърнбърг представя седем различни типа любов като комбинация от трите основни компоненти: интимност, страст и отдаденост. Присъствието

---

⁷ Докладът е представен на конференция на Русенския университет на 13 ноември 2020 г. в секция Математика информатика и физика с оригинално заглавие на български език: СТАТИСТИЧЕСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВРЪЗКАТА В ПАРТНЬОРСКАТА ДВОЙКА И УДОВЛЕТВОРЕНОСТТА ОТ ЖИВОТА.

или отсъствието на тези три компоненти осигуряват основата за дефиниране на различните типове любов (Фиг.1). Три от тях съдържат само по един компонент-харесване, увлечение и празна любов. Следващите типове съдържат повече от един компонент и са комбинация от горните категории: романтична любов, дружеска любов, нелепа любов и зряла/съвършена любов.

Фиг.1 Триъгълна графика на любовта

СТАТИСТИЧЕСКО ИЗСЛЕДВАНЕ

Целта е да се изследва взаимовръзката между качеството на отношенията в брачната или партньорската двойка и удовлетвореността от живота.

Хипотези. Въз основа на направените проучвания по избраната проблематика и за целите на изследването са издигнати следните хипотези:

- Хипотеза 1: Допуска се, че съществува положителна линейна корелация между трите централни компоненти на любовта (интимност, страст и отдаденост) и общата удовлетвореност от живота.
- Хипотеза 2: Допуска се, че полът оказва влияние върху удовлетвореността от живота. Предположението е, че жените имат по-високо ниво на субективно щастие и удовлетвореност от мъжете, когато са в дълготрайни отношения и брак.
- Хипотеза 3: Допуска се, че удовлетвореността от живота и измеренията на любовта (страст, интимност и отдаденост) би следвало да зависят от възрастта.

Методи на изследване. Съобразно спецификата на изследването са използвани:

1. Скала за измерване на общата удовлетвореност от живота (Satisfaction With Life scale-SWLS), създадена от Ед Динър (Diener et al., 1985).

2. Триъгълна скала за любовта (Triangular Love Scale-TLS), създадена от Робърт Сърнбърг (Sternberg, 1986). Скалата се основава на Триъгълната теория на любовта на Робърт Сърнбърг (Sternberg, 1986).

Анализът е извършен със софтуерния продукт за обработка на статистически данни SPSS 20 (Statistical Package for Social Sciences) под OS Windows. Извършен е вариационен анализ на разпределенията на извадката по признаците възраст, пол, интимност, страст, отдаденост, удовлетвореност. Изчислени са числовите характеристики – средна стойност, мода, медиана, стандартно отклонение за всички признаци. Изследването на зависимостта на признаците интимност, страст, отдаденост и удовлетвореност от пола и възрастта на респондентите се извършва чрез построяване на крос-таблицы на двумерните разпределения. Взаимовръзките между изследваните компоненти – интимност, страст, отдаденост и удовлетвореност от живота, са изследвани чрез линейен корелационен анализ, при което силата на изследваните връзки се анализира с помощта на корелационните коефициенти на

Пиърсън. Проверката за наличие на статистически значими разлики между мъжете и жените по отношение на посочените от тях стойности по признаците страст, отдаденост, интимност, удовлетвореност, се извършва чрез t-тест на Стюдънт за равенство на средни стойности на две независими извадки.

Анализ на получените резултати

- **Анализ на едномерните статистически разпределения на извадката**

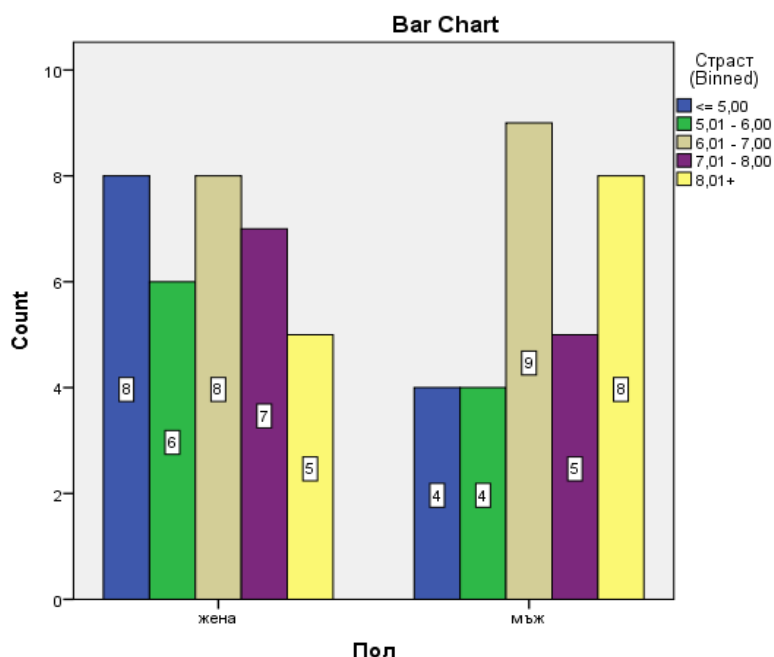
За целите на изследването е събрана информация за състоянието на наблюдаваните признаци на изследваните 64 лица - 30 мъже (46,9%) и 34 жени (53,1%), на възраст между 21 и 67 години, при средна възраст 40 години.

Участниците в изследването са разпределени в 11 възрастови групи: под 21 години има един, 3 от лицата са на възраст между 22 и 26 години, 12 са на възраст между 27 и 31 години, 4 са на възраст между 32 и 36 години, 14 лица от 37 до 41 години и 14 - от 42 до 46 години. Осем от изследваните лица са от 47 до 51 годишни и съответно 3 от 52 до 56 години, по 2 лица от групите от 57 до 61 и от 62 до 66 години и един-над 67 години.

По отношение на средните стойности за четирите изследвани компоненти, резултатите са над средните и по четирите признака - най-високи са за интимност (7,4844) и отдаденост (7,5188), следвани от компонента страст (6,5521), от максимални (9,00), както и удовлетвореността е над средната (4,8438) при максимален резултат 7.

- **Двумерни разпределения**

Изследователски интерес представлява как зависят изследваните признаци интимност, страст, отдаденост и удовлетвореност от пола на респондентите. Отговор на този въпрос получаваме от крос-таблиците на двумерни разпределения (Фиг.2-5).

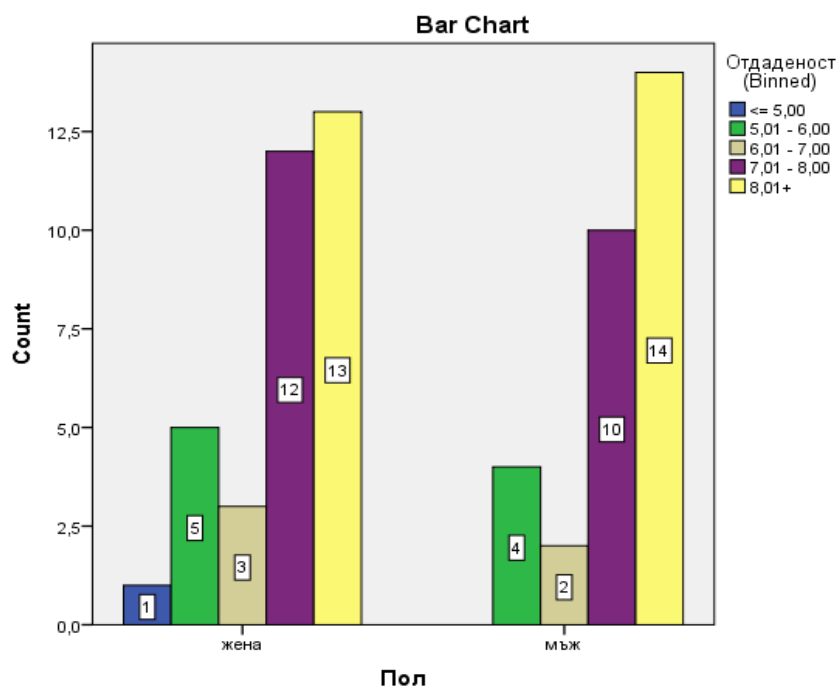
Фиг.2 Разпределение на компонента „страст“ според „пол“

Те показват резултатите по отношение на връзката на четирите горепосочени признаци от пола, които се използват и при анализа на Хипотеза 2. Фигури 2-5 показват разпределението и връзката на четирите изследвани компоненти – страст, интимност, отдаденост и удовлетвореност по пол. От тях се вижда дали има разлика при мъжете и при жените при оценките по изследваните признаци.

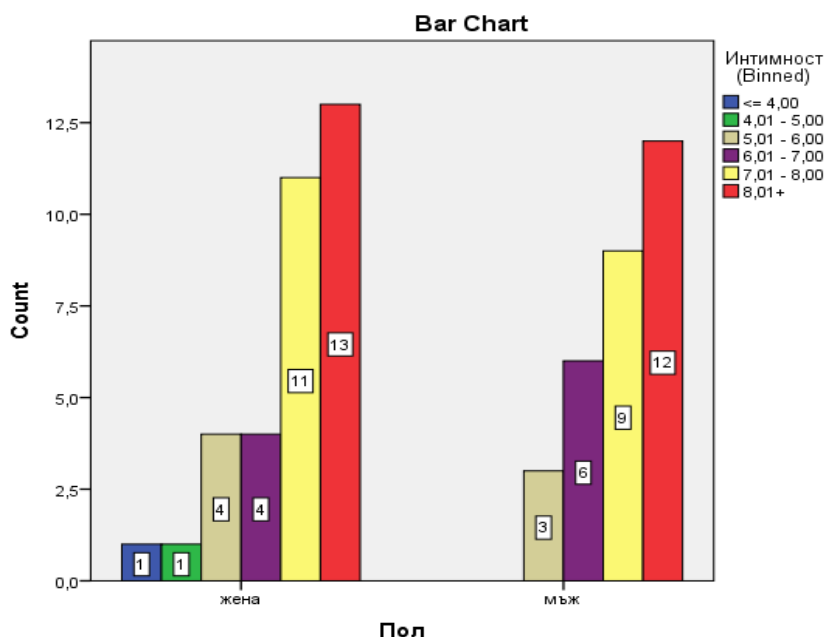
- **Проверка на хипотези, анализ и интерпретация на резултатите**

Теоретичният модел, използван в разработката, прогнозира, че ще има връзка между трите изследвани компонента на любовта (интимност, страст и отдаденост), изследвани с

Триъгълната скала за любовта на Стърнбърг (Triangular Love scale) и нивото на цялостно удовлетворение от живота, изследвано със Скала за измерване на общата удовлетвореност от живота (Satisfaction With Life scale-SWLS) на Ед Динър.

Фиг.3 Разпределение на компонента „отдаденост“ според „пол“

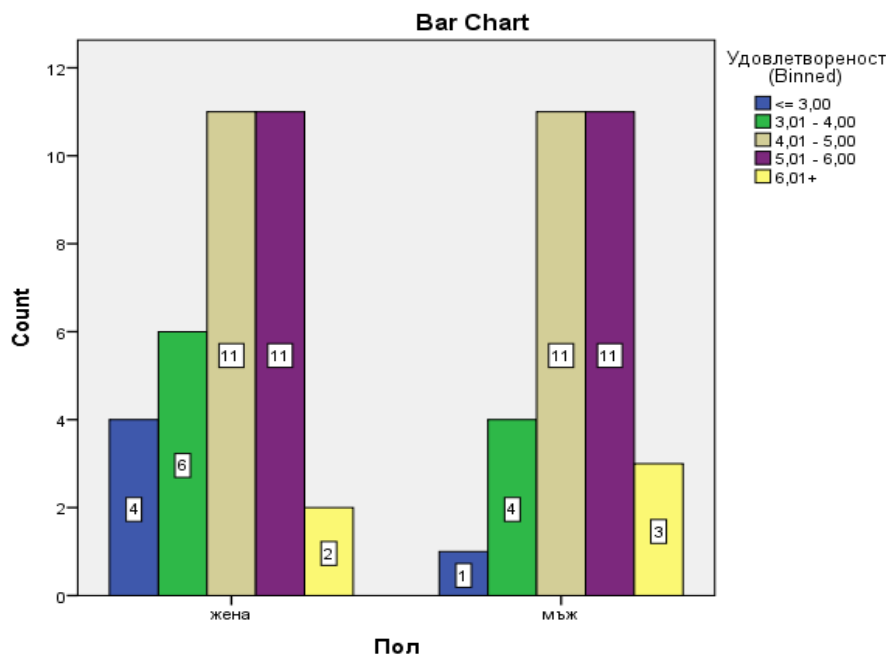

Фиг.4. Разпределение на компонента „интимност“ според „пол“

Хипотеза 1 Допуска се, че съществува положителна линейна корелация между трите централни компоненти (интимност, страст, отдаденост) и удовлетвореността от живота.

За проверка на това твърдение е извършен линейен корелационен анализ, чрез който се измерва силата на изследваните връзки с помощта на корелационните коефициенти на Пийърсън. Изследвани са възможни корелационни зависимости между количествените признаци интимност, страст, отдаденост и удовлетвореност от живота, за които е установено, че са нормално разпределени. Установени са шест двойки корелации, валидни при риск за грешка 0.01. Всички корелации са положителни, т.е. увеличаване стойностите на един от два

корелиращи признаци, води до увеличаване на другия корелиращ признак. Следователно, колкото една партньорска връзка се доближава до т.нар. „съвършена любов”, толкова хората в нея се чувстват и по-удовлетворени от живота. Всичко това потвърждава основната хипотеза на изследването.

Фиг.5. Разпределение на компонента „удовлетвореност“ според „пол“

В Таблица 1 са показани изследваните признаци и силата на корелацията между тях, като стойност, близка до 1, показва силна корелация. Ясно се вижда, че има 12 корелации между разглежданите двойки признаци, като 6 от тях са най-значими. Най-силна е корелацията интимност-отдаденост (коефициент на корелация($r= 0,936$), следващата по сила е връзката страст-отдаденост ($r=0,858$), следва връзката интимност-страст ($r=0,783$).

Хипотеза 2 Втората работна хипотеза допуска, че полът оказва влияние върху удовлетвореността от живота. Предположението е, че жените имат по-високо ниво на субективно щастие и удовлетвореност от мъжете, когато са в дълготрайни отношения и брак. Предположение, че полът оказва влияние на четирите признака се оформя и след анализа на крос-таблиците на двумерните разпределения (Табл.1-5). Те показват резултатите по отношение на връзката на четирите горепосочени признаци от пола.

Извършва се проверка на хипотеза за разлика между средните стойности на две извадки (мъже и жени за всеки признак отделно). Установената близост на разпределението до нормално разпределение обуславя използването на критерия на Стюдънт (Т-тест) за две независими извадки. Нулевата хипотеза гласи, че двете извадки имат равни средни стойности, а алтернативата – двете средни стойности са различни. Получените резултати за четирите изследвани компоненти са сходни: за „Страст“ Sig. (2 –tailed) =0,140> $\alpha = 0.01$; за „Интимност“ Sig. (2 –tailed) =0,682> α ; за „Отдаденост“ Sig. (2 –tailed) =0,511> α ; за „Удовлетвореност“ Sig. (2 –tailed) =0,204> α . Следователно, за всички признаци е изпълнено Sig. (2 –tailed)> $\alpha = 0.01$, откъдето следва, че нулевата хипотеза се приема, т.е. няма статистически значима разлика между мъжете и жените по отношение на посочените от тях стойности по всички признаци, т.е. Хипотеза 2 **не** се потвърждава на база опитните данни.

Таблица 1. Резултати от корелационен анализ

		Интимност	Страст	Отдаденост	Удовлетвореност
Интимност	Pearson Correlation	1	,783**	,936*	,479**
	Sig. (2-tailed)		,000	,000	,000
	N	64	64	64	64
Страст	Pearson Correlation	,783**	1	,858*	,480**
	Sig. (2-tailed)	,000		,000	,000
	N	64	64	64	64
Отдаденост	Pearson Correlation	,936**	,858**	1	,517**
	Sig. (2-tailed)	,000	,000		,000
	N	64	64	64	64
Удовлетвореност	Pearson Correlation	,479**	,480**	,517*	1
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	
	N	64	64	64	64

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Хипотеза 3 Допуска се, че удовлетвореността от живота и измеренията на любовта (страст, интимност и отдаденост) зависят от възрастта. Извършена е проверка на хипотезата за разлика между средните стойности на двойка независими извадки: възраст-интимност, възраст-страст, възраст-отдаденост и възраст-удовлетвореност и е установено, че между отделните двойки не съществува корелационна зависимост. За величината Sig. 2-tailed се получават стойности: възраст-интимност (0,277); възраст-страст (0,061), възраст – отдаденост (0,433) и възраст – удовлетвореност (0,952), което показва, че между отделните двойки признаци не съществува корелационна зависимост (величината Sig. 2-tailed > 0,01). Следователно, Хипотеза 3 **не** се потвърждава въз основа на опитните данни.

Според тези резултати може да се приеме, че възрастта **НЕ** влияе върху удовлетвореността от живота и качеството на връзката в партньорската двойка.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултатите от проведеното изследване потвърждават основната хипотеза за взаимовръзка между цялостното удовлетворение от живота и качеството на връзката в партньорската двойка. Останалите две работни хипотези (за пол и възраст) не бяха потвърдени, което показва, че **НЕ** полът и възрастта в интимната двойка оказват влияние върху общата удовлетвореност, а качеството на отношенията между партньорите.

Докладът отразява резултати от работата по проект № 2020-ФПНО-04, финансиран по фонд „Научни изследвания“ на Русенския университет „Ангел Кънчев“.

REFERENCES

Balkandjieva, D. (2019). Quality of the relationship in the partner couple and life satisfaction, Faculty of Humanities, Burgas Free University (**Оригинално заглавие:** Балканджиева, Д. *Качество на връзката в партньорската двойка и удовлетвореност от живота, Магистърска програма “Психологическо консултиране”, Център по хуманитарни науки, Бургаски свободен университет, 2019).*

Halford, W. K. (2011). Couple Relationships Education. New York, London: Guilford Press.

Sternberg, R.J. (1997). Construct validation of a triangular love scale, European Journal of Social Psychology, Vol. 27, pp.313-335, John Wiley & Sons, Ltd.